

Evropská bezpečnostní koncepce

Doc. Ing. Václav Jirovský, CSc.

České vysoké učení technické
Fakulta dopravní

Tento příspěvek je zaměřen na evropskou strategii v oblasti bezpečnostního výzkumu, který se stal novým prvkem sedmého rámcového plánu výzkumu v Evropě. Důvody, které k tomu vedly, leží ve změně myšlení vůdčích evropských struktur, které pochopily, že Evropa od dob druhé světové války žije v jakémsi uklidňujícím světě bez očekávání a řešení konfliktů. Teprve eskalace terorismu a individuálních útoků proti společnosti i jedincům probudilo v evropských institucích pocit potřeby něco konat nebo činit pro větší bezpečnost evropské společnosti.

Myšlenka připravit novou prioritu v rámci evropských výzkumných programů se ujala a v sedmém rámcovém plánu byla představena prioritou „Bezpečnostní výzkum“, která doplnila celkový počet priorit na deset. Alokované finanční prostředky nalákaly nejenom akademické a výzkumné instituce, ale i velké firmy, a tak se evropský bezpečnostní výzkum stal jednou z klíčových priorit sedmého rámcového plánu. Prvním materiálem pro evropský bezpečnostní výzkum byl GoP report „Research for a secure Europe“ (March 2004), po němž velmi krátce následovala zpráva pro evropské instituce „European Security Research: The Next Steps“ (Sept 2004)

Počáteční formování evropského bezpečnostního výzkumu bylo realizováno pomocným programem PASR – Preliminary Activities for Security Research (2004 až 2006), kde byly postulovány základní směry evropského bezpečnostního výzkumu. PASR soustředil výzkum do několika základních směrů, které shrnul ve zprávě „ESRAB report - Meeting the challenge: the European Security Research Agenda“ (Oct 2006). Tyto směry zahrnují

- ochrana proti terorismu a organizovanému zločinu,
- ochrana hranic,
- ochrana kritických infrastruktur,
- obnova bezpečnosti a kritických infrastruktur v krizových situacích.

Tyto základní směry se dále dělí na jednotlivá témata uvnitř směrů, a témata se rozlišují podle typu projektů. Jednotlivé typy pak mají své vlastní podmínky financování.

Mimo uvedené základní směry jsou součástí bezpečnostního výzkumu ještě společné průřezové aktivity, které jsou zejména orientovány na spolupráci s úkoly řešenými v IT nebo společenských vědách či na koordinaci úkolů řešených v rámci bezpečnostního výzkumu. Jedná se o .

- integraci bezpečnostních systémů, interkonektivitu a interoperabilitu,
- úkoly zahrnující obecná bezpečnostní témata ve vztahu ke společnosti a jejímu chování nebo reakcím.

Podrobnější struktura a možnosti využití výsledků evropského bezpečnostního výzkumu včetně uvedení specifických oblastí ne které jsou zaměřeny první projekty tohoto výzkumu je předmětem prezentace tohoto příspěvku.